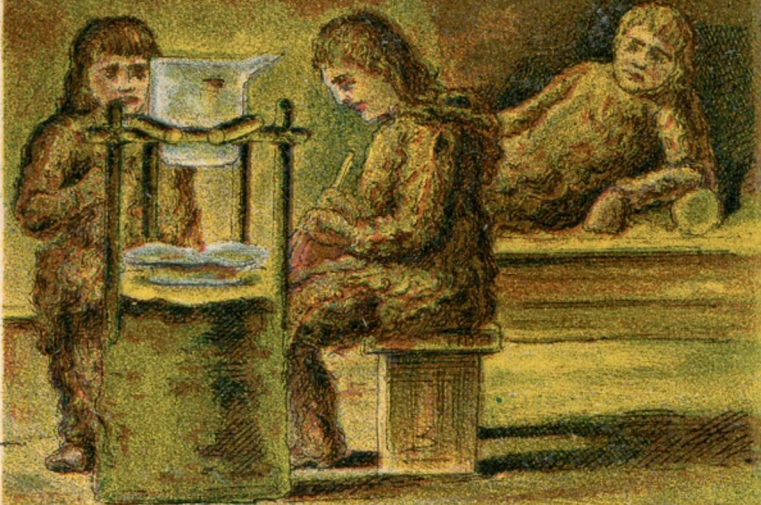

De Berenklauw

Een Tafereel
uit de geschiedenis der Zending
onder de Eskimo's
door
J. Verhagen Jr.

Lith. M. D. Bogaerts, Vucht.

Blz. 4.

De Erven J. L. Nierstrasz's Hage.

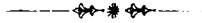

Lith. M. V. D. Bogaerts, Vucht.

.....want een ijsbeer stond gereed zijn prooi te bemachtigen.

Rix. 14.

DE BERENKLAUW.

Een Tafereel uit de geschiedenis der Zending
onder de Eskimo's.

DOOR

J. VERHAGEN Jr.

AMSTERDAM.

J. VLIAGER.

EERSTE HOOFDSTUK.

De Eskimo's in Labrador.

Als wij te Kopenhagen, de hoofdstad van Denemarken, scheep gingen, en in noordwestelijke richting over de Noordzee voeren, zoo zouden wij eindelijk aan een groot schier-eiland komen, vol kale donkerbruine rotsen en witte sneeuw en ijsbergen. Dat land wordt Labrador, ook wel Nieuw-Brittanje genoemd en is een der meest onherbergzame streken der aarde. De winter duurt daar tot in Juni, en dan is het er dikwerf zoo koud dat de steenen vaneen springen, de dampkring met kleine ijsdeeltjes is gevuld en zelfs rum in de kruiken bevroest. Slechts een klein gedeelte van Labrador, en wel de kust, is bewoond; want het binnenland is ter bewoning geheel ongeschikt. Daar vindt men enkel ledige wildernissen; en hoewel in de meer zuidelijke gedeelten met hunne moerassen en meeren, ook bosschages van tamelijk groote dennen zijn en berken- en wilgenboomen groeien, worden deze, hoe noordelijker men komt, steeds kleiner en armer totdat de plantengroei geheel ophoudt. Is de winter in Labrador niet aangenaam, ook de zomer heeft zijne schaduwzijde. Dan toch staat men bloot aan de plaag der muskieten; en deze vreezen de inwoners meer dan de beren wier aantal zeer groot is en die vaak des winters, door honger gedreven, om de hutten sluipen en hun akelig gebrul doen hooren.

Labrador wordt door Eskimo's bewoond. De kleur van hun huid is donkergrauw, die van hun aangezicht bruinachtig doorschijnend rood; hun gestalte is ineengedrongen en zij hebben breede schouders. Hunne kleeding bestaat hoofdza-

kelijk uit een boven- en een onderkleed, die zij als een hemd over het hoofd en de schouders trekken; het onderkleed is van vogel- en dierenhuiden, met de veeren of haren naar binnen, het bovenkleed van zeehondenvellen met de ruige zijde naar buiten, vervaardigd. Voorts dragen zij broeken en laarzen. De kleeding der vrouwen verschilt alleen daarin van die der mannen, dat de naden meestal sierlijk bezet zijn met roodledere strepen of paalen.

Als zij hunne winterwoningen bouwen, graven zij eerst een diep gat in den grond, zoo groot als zij hun huis willen maken. De aarde op den bodem wordt plat getrapt en dient als vloer. Van steenen en aarde worden de muren gemaakt, en het dak bestaat uit oude dierenhuiden, waarin eenige vensters worden gemaakt, die uit saamgenaaide zeehondenarmen vervaardigd zijn. De ingang is een rechthoekige lange gang, die wind er koude voortreffelijk afweert. Wilt gij de hut van binnen zien, dan moet gij op handen en voeten dien gang door; en wat gij daar ziet zal u den Heere doen danken, dat gij niet in dat land geboren zijt. In het midden op een blok, staat de traanlamp, met wat mos als pit er in, en met den ketel daarboven; beide uit steen gehouwen. Daar nevens zijn de vrouwen bezig met kleeren naaien, of koken, en de mannen liggen uitgestrekt op een lage bank die zich langs den geheelen wand uitstrekt. Des zomers verlaten zij deze hutten en wonen in en onder tenten van dierenhuiden. Zijn zij in den winter onderweg, dan bouwen zij zich huizen van sneeuw, door met hunne messen stukken sneeuw uit te steken, die zij in den vorm van een bakoven, tot op 8 voet hoogte, verwulfgewijze op elkander stapelen. De Eskimo's leven meest van vischvangst en jacht op renieren zeehonden enz. Traan is hun lievelingsdrank, zij sloppen die met volle teugen. Doch vaak lijden zij des winters gebrek. Dan toch kunnen zij met hun kleine boot, kajak, of met hun met honden bespannen slede, niet uitgaan, en aan sparen voor den winter denken zij niet.

Ongelukkige Eskimo's die zulk een leven moeten lijden; maar nog ongelukkiger zijn zij, omdat zij den eenigen waren God die de hemel en de aarde geschapen heeft, niet kennen. Zij buigen de knieën voor een denkbeeldig wezen, dat zij Torngarrok noemen en van wien zij gelooven dat hij de macht heeft over de zee en hare bewoners; en voor een dat zij Supperguhsoah heeten, en vereeren als de godin die op het land regeert.

Gode zij dank! Ook naar dit land heeft de Heere vredeboden gezonden, ook daar heeft Hij zijn Evangelie laten verkondigen, ook daar is zijn kruisbanier geplant. Honderden hebben reeds de afgoden den rug toegekeerd en den Heiland als hun Zaligmaker aangenomen. Kerken en scholen zijn hier en daar op de kust van Labrador gebouwd. Vroolijke gezangen worden nu gehoord en meer dan één Eskimo heeft hier op aarde de oogen gesloten, met de zekere overtuiging dat hij ze weer zou openen in het land van vreugde en vrede, waar geen nacht is, en daar zal wandelen aan de rivier klaar als kristal.

En nog wordt aan het eeuwig heil der Eskimo's gearbeid. Meer dan één zendeling heeft vaderland, ouders, bloedverwanten en vrienden verlaten om in dit barre oord, het goede zaad te strooien.

Dat de Evangelieboden, die Labrador het eerst bezochten, met veel moeite en ellende te kampen hadden, laat zich gemakkelijk denken. Ook zij moesten een woning bewonen zooals de Eskimo's, ook zij moesten de traankroes ledigen en zich voeden zooals de bewoners dat deden. En nog behoort er veel zelfverloochening toe, om zich op dit schier-eiland te vestigen. Voedsel en kleeding, behoeften voor kerk, school en huisgezin, moeten van elders worden aangevoerd. Jaarlijks steekt een schip van Engeland af, beladen met al deze producten en stevent naar Labrador. Met gespannen verwachting zien de zendingen, tegen dien tijd dat het verwacht kan worden, dagelijks uit of zij ook iets van hetzelfde

ontdekken, en heeft men het in het oog gekregen, dan gaat de blijmaar van mond tot mond, juichtonen worden gehoord en dankzeggingen stijgen hemelwaarts. Geen wonder; want indien het schip onderweg een ongeluk had gekregen of door de ijsmassa's was ingesloten, dan was een hongersnood het onvermijdelijk gevolg.

Wij kunnen de Heere niet genoeg danken, dat Hij ons in een Christenland het eerste levenslicht deed aanschouwen. Het is toch alleen zijne goedheid dat wij niet geboren werden in een sneeuw hut of in een zomerwoning der Eskimo's, en onze oogen niet het eerst een walmende traanlamp aanschouwde en wij die onwelriekende walm niet inademden; dat onze ouders niet wijzen op een God die zee, en een gödin die het land beheerscht, maar op Hem die alles schiep en regeert, en ons voor eeuwig gelukkig wil maken. Vergeten wij die weldaden niet, maar laten die strekken om Hem die ons zooveel gaf, te bidden voor den Heiden, die ook een ziel heeft, die voor de eeuwigheid is geschapen; te bidden voor den zendeling, die overvloed verliet en nu vaak gebrek lijdt, om woeste volken de blijde boodschap te brengen.

De Heere hoort en verhoort ook het gebed der kinderen.

Meer dan eenmaal heeft Hij zulks getoond. Ook de geschiedenis, die in de volgende bladzijden verhaald wordt, kan dat bewijzen.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Ik zal voor u bidden.

Ongeveer twintig jaren geleden was een zendeling, die meer dan tien jaren te Labrador het Evangelie verkondigd had, te Londen aangekomen. Hij moest om redenen van gezondheid en om den zending sijner aan te wakkeren eenigen tijd in Engeland doorbrengen. De heer Johnson, een der ijverigste

voorstanders van de zending onder de Eskimo's, had zijn ruïne woning voor hem opengesteld en achtte het een voorrecht, dat hij zulk een getrouw dienaar des Heeren onder zijn dak mocht huisvesten. Het schaadde hem trouwens niet, want de zendeling wist zooveel te vertellen van zijn verblijf in Labrador, dat de heer Johnson en zijne huisgenooten, tot laat in den nacht, met gespannen aandacht, luisterden. Hadde zij vóór dien tijd de zending liefgehad en haar beschouwd als een werk dat de Heere kleinen en grooten te doen geeft, nu werd hun liefde tot die heilige zaak versterkt en zij dankten God, dat hij hen vervaardigde mede te werken aan de uitbreiding van zijn rijk.

Voor al William, het negenjarig zoontje van den heer Johnson, was zoo dikwijls hij kon in de nabijheid van den zendeling en hoorde niet alleen zijne verhalen, maar dee'de ze ook aan zijn vriendjes mede. Moest de zendeling hier of daar optreden, om in het openbaar verslag van zijn arbeid te doen, dan pruilde William als hij thuis moest blijven, omdat de weg naar de vergaderplaats te lang of de reis daarheen te kostbaar was. Doch werd in de nabijheid van de ouderlijke woning eene zending bijeenkomst gehouden, dan ging hij aan de hand van den zendeling met zijn ouders derwaarts, en wist thuis gekomen zooveel te vertellen van hetgeen hij gehoord had, dat ouderen van jaren meermalen beschaamd werden, omdat zij niet zooveel van de reden hadden onthouden als de jeugdige knaap.

Op zekeren avond, weinige dagen voor zijn vertrek, sprak de zendeling in een der grootste zalen van Londen over de vele gevaren die aan de Evangelieverkondiging onder de Eskimo's in Labrador verbonden zijn. Dikwerf toch moet de zendeling, uren ver, per slede vervoerd worden om eene hut te bereiken waarin eene zieke medicijnen van hem begeerd, of een stervende een woord van troost en bemoediging wil hooren, en voor het laatst de hand drukken van hem, die het middel in Gods hand was om hem tot Christus te

brengeu. Meermalen moet daartoe van het met zeehondenvel bekleed ranke vaartuig, de kajak, gebruik worden gemaakt. Is men in de slede gedurig in gevaar door de wilde, hongergeige dieren, die het land bewonen, te worden aangevallen en verscheurd, op het water is het gevaar niet minder. Een aantal zeemonsters, die met één slag van hun staart de kleine boot kunnen omwerpen om daarna de personen die zich in het vaartuig bevinden te verslinden, moeten ontgaan worden en bovenal moet men zich voor den ijsbeer wachten. En daar zulks schier onmogelijk is, moet gedurig een gebed om bewaring en bescherming, uit het hart van den zendeling opreizen. Verlaat men te voet zijn huis, dan wordt men dikwerf door een sneeuwstorm overvallen, en geen hut of boom biedt op de vlakte een schuilplaats aan. Men neemt dan ook, al gaat men slechts voor één dag naar elders, afscheid van zijn gezin als of men het niet weer aan deze zijde des grafs zal terug zien. Aan het slot van zijn rede wekte de zendeling zijn hoorders op, om niet alleen de zending te Labrador te steunen met gaven, maar ook en vooral met gebed.

Toen de zendeling in de woning van den heer Johnson was teruggekeerd zat de kleine William langentijd sprakeloos, in gedachten met de handen onder het hoofd, en sloeg zoo het scheen geen acht op het gesprek dat door den Evangeliebode en zijne ouders werd gevoerd. Na verloop van eenigen tijd stond hij op, liep naar de zendeling toe en zeide, terwijl hij hem in de oogen zag en de handen op zijn knieën lag: — „Mijnheer! heeft de Heere ook u uit gevaren gered? Gij hebt wel over anderen gesproken, maar over u zelf zeer weinig.”

„Ja, mijn lieve jongen! uit meer dan eene benauwdheid heeft de Heere mij gered. Ware Hij mij niet nabij geweest, ik was niet meer in het land der levenden.”

„O mijnheer! vertel u ons daar iets van.” — vraagde William — en daar zijn ouders zijn verzoek ondersteunden

en mede aandrongen, verhaalde de zending het volgende :

„Eens had ik een hut bezocht, die ongeveer zes uren van mijne woning verwijderd was en daar den nacht doorgebracht. Toen ik den volgenden morgen wilde vertrekken, lag de sneeuw zeer hoog op den weg en maakte het schier onmogelijk het juiste pad te vinden. Doch ik moest dien avond het Evangelie verkondigen en wist dat men van uren ver kwam om dat lieflijk woord te hooren. Ik moest dus op weg. Na mij in Gods hoede te hebben aanbevolen, verliet ik mijn vriendelijke gastheer, die sterk bij mij aandrong nog dien dag ten zijnent te blijven. Koorts verhinderde hem mij te vergezellen, maar hij hoopte den volgenden morgen beter te zijn en dan met mij te gaan. Had de gedachte aan het werk, wat ik dien avond verrichten moest, mij niet tot vertrek aangespoord, waarlijk ik was gebleven. Nu mocht ik niet. Ongeveer twee uren had ik door de sneeuw gewaadt toen ik bemerkte dat ik verdwaald was. Het begon weer te sneeuwen; dit belette mij vooruit te zien, zoodat ik tot God roepende doorliep. De weg werd moeilijker, de sneeuw hooger, soms zakte ik er tot aan de knieën in. Eindelijk kon ik niet meer. Ik stond toen tot aan de buik in de sneeuw. Het schemerde mij voor de oogen en ik dacht niet anders of mijn laatste uur was daar. Luide riep ik om hulp, hoewel ik wel denken kon dat mijn geroep door niemand zou worden gehoord, en bereidde mij toen voor om Hem te ontmoeten, die mij naar Labrador gezonden had. Plotseling hoorde ik menschenstemmen. Het waren die van vier Eskimo's die met hun slede op weg waren naar mijne woning om de godsdienstoefening bij te wonen. Zij hadden mijn hulpgeroep gehoord en kwamen ter rechter tijd om mij uit de banden des doods te verlossen. In hunne slede vervolgde ik mijn weg en mocht dien avond met buitengewone blijdschap en zegen spreken over Hem die alle macht heeft in Hemel en op aarde.

— Op een anderen tijd sloeg de kajak, waarin ik met

twee Eskimo's zat, om en ik zonk in de diepte. Mijn reis-makkers klemden zich aan het lichte vaartuig, richtten het weer op en wilden het zweemmende naar het niet ver verwijderde land sturen, toen zij mij misten. Terstond lieten zij de kajak los, doken onder water en hadden het geluk mij te grijpen en boven water te krijgen. Zij dachten echter dat zij slechts een lijk aan strand brachten. Doch de Heere had nog werk voor mij. Mijn doodsuur was nog niet geslagen. Zij droegen mij naar een nabij gelegen hut, wreven mij met rum en dierenhuiden en door de goedheid Gods ben ik nog die ik ben."

William was geen woord van des zendelings verhaal ontgaan. Hij vatte toen deze zweeg zijne hand en zeide: „Mijnheer! zijt gij nooit met ijsberen in aanraking geweest? Ik huiver als ik denk dat gij op een watertocht zulk een dier kunt ontmoetan. Ik heb meermalen gedacht, als ik zulk een monster in den dierentuin zag. Wee den mensch, die door zulke klauwen wordt aangegrepen."

„Neen, lieve William! daarvoor heeft God mij tot hiertoe behoed. Ik heb wel ijsberen van verre gezien, doch nooit in mijne nabijheid. Gij hebt wel gelijk; het moet vreeselijk zijn door die lange scherpe nagels van een te worden gereten en door die sterke groote tanden te worden verscheurd. Ik hoop dat de Heere zulk een sterven niet over mij besloten heeft; doch zijn wil geschiedde."

„Wij zullen steeds aan u denken als wij bij de kooi van de ijsberen staan" zeide nu den heer Johnson.

„En ik — hernam William — zal niet alleen in den dierentuin maar telkens als ik bid aan u denken en de Heere vragen dat Hij u voor wilde dieren bewaard. Ik zal Hem bidden dat gij niet door ijsberen wordt opgegeten."

De zendeling legde zijn hand op het hoofd van den knaap en zeide: „Lieve jongen! vergeet dat niet. Als ik straks te Labrador ben. slaat de Heere mij daar gade en bestuurt mijne wegen; maar Hij is ook hier tegenwoordig. Hij ziet

ook u en wil uw gebed hooren en verhooren. Ook het gebed van een kind versmaadt Hij niet. Het zal voor mij steeds een heerlijke gedachte zijn: William Johnson bid voor mij.”

De zendeling vertrok kort daarna met het zendingsschip naar Labrador. Den heer Johnson en William brachten hem aan boord. Toen zij afschein namen van hun geliefde gast, die zij waarschijnlijk op aarde niet meer zouden zien, herhaalde William nogmaals zijne belofte: ik zal voor u bidden.

En hij hield zijn woord.

Iederen morgen en iederen avond, als hij zijn knietjes boog en dankte en bad, besloot hij zijn gebed met de woorden: „Heere Jezus! zegen onzen vriend den zendeling, en zorgt Gij dat hij niet door ijsberen worde verscheurd.”

Toen het volgende jaar het zendingsschip weer uitzeilde, gaf niet alleen den heer Johnson, maar ook William een brief voor hun vriend mede. De laatste schreef daarin onder anderen: — Mijnheer! Ik heb mijn woord gehouden en zal het blijven doen. Gedurig bid ik voor u, dat de Heere u bewaard voor de klaawen der wilde beren. Wees zoo goed en schrijf mij eens terug of gij ze dit jaar ontmoet hebt.

Het antwoord luidde: — Lieve William! Ik heb het afge-loopen jaar gedurig aan u gedacht. Als ik 's morgens of 's avonds of wanneer ook, tot God bad, kwamen uwe woorden mij voor den geest, en vaak was het mij tot troost en bemoediging dat in Londen een knaapje, dat den Heere liefheeft, voor mij bid. Ga voort om Gods bescherming over mij af te bidden. Ik hoop dat gij het nimmer vergeet. Ik heb ook dit jaar geen enkele aanval van beren of andere verscheurende dieren behoeven te doorstaan. Dit is reeds een bewijs, dat uw gebeden verhoord zijn. Daarom nogmaals, vergeet mij niet; laat ik altijd kunnen gelooven: William Johnson bid voor mij.

DERDE HOOFDSTUK.

Gered uit doodsgevaar.

„Vrouw! het schip is in het gezicht en zal binnen weinige uren hier ankeren.” — Met deze woorden kwam onze zending op eene heerlijke lentedag zijne woning in.

„Weet gij het zeker? — vroeg zijne gade.

„Ik heb de masten gezien — was het antwoord. — Gij weet als een schip in aantocht is, ziet men eerst een stip. De broeders die met mij zijn gegaan, en met mij de rots beklommen, waarvan men een ruim gezicht over de zee heeft, zagen die het eerst en sprongen op van blijdschap. Zij wilden terstond teruggaan en aan u en allen die de Heere liefhebben, vertellen dat Hij, die ook over de groote wateren heerscht, aan ons denkt en weet dat wij aan alles behoefte hebben. Doch ik hield hen terug. Ik wilde mij niet eigen oogen overtuigen, dat het zendingsschip in aantocht was. Ik bleef op den rots en staarde in de richting die mij aangewezen werd, zoolang totdat ik de masten van het schip zag. Toen spoede ik mij naar huis om u de blijde boodschap te vertellen.”

„Daaraan hebt gij wel gedaan — was het antwoord. — Het is de tweede winter, die ik met u hier heb doorgebracht. Toen ik voor twee jaren uwe gade werd, dacht ik niet dat mij zooveel beproevingen wachten. Doch gij weet het, die Heere is ons nabij geweest. Toen onze woning ingesneeuwd was, hebben de Eskimo's een pad gebaad, zoodat gij de keik kon bereiken en prediken. Voorts hebben wij aan niets gebrek gehad, tot 3 weken geleden. Toen moest ik de erwten tellen, die wij 's middags noodig hadden en het meel zoo verdeelen dat het zoolang mogelijk strekken kon. Komt het schip heden nog niet aan, dan weet ik geen raad.”

„God zal zorgen, vrouw!” — hernam de zending.

Weinige uren later was het zendingsschip voor anker.

Levensmiddelen werden gelost, meer dan noodig was om een jaar het gezin van den zendeling te onderhouden, en wat hij verder noodig had om de bewoners van Labrador te onderwijzen en te helpen.

Ook werden hem eenige brieven overhandigd, waarvan twee zijn bijzonderen aandacht trokken.

De eene was van zijn vriend Johnson en diens zootje; de andere van een zendingspost, die het schip reeds aangedaan had, en bevatte het bericht, dat de zendeling, die daar geplaatst was om het Evangelie te verkondigen, gevaarlijk ziek was, en voor zijn verscheiden hem nog gaarne de hand wilde drukken, en een ander omtrent zijn post wilde mededeelen.

Stemden de brieven van zijn vrienden in Londen hem tot blijdschap en dankbaarheid; toen hij de laatste gelezen had, biggelden tranen lang zijn wangen en besloot hij terstond aan het verzoek van den stervende te voldoen.

Nauwelijks had hij dan ook orde op zijn zaken gesteld, of hij nam afscheid van zijn vrouw en vrienden en stapte in een karnak, die door twee inboorlingen geroeid, hem ter plaatse zou brengen waar zijn komst begeerd werd.

In den beginne ging de reis voorspoedig. De hemel was helder en het water kalm. Nu eens luisterende naar de verhalen van den zendeling en dan weder een lied zingende, repten de roeiers de riemen, zoodat het vaartuig, als een vogel in de lucht, over de blauwe baren gleed.

Plotseling echter staakten de Eskimo's hun arbeid, gaven een luiden schreeuw, zezen naar een rotspunt en riepen: „Mijnheer! wij zijn verloren.”

En zij hadden reden om zulks te denken; want een ijsbeer van de grootste soort, had het vaartuig ontdekt en stond gereed zijn prooi te bemachtigen.

Aan terugkeeren viel niet te denken, aan verdedigen in een karnak, die zoo rank was, dat ze door een klauwslag van den beer om moest tuimelen, evenmin.

Alleen de zendeling behield zijne tegenwoordigheid van geest. „Vrienden! — sprak hij, — ons leven is in de hand des Heeren. Hij die alles, ook den ijsbeer regeert, kan redden. Verlaten wij ons op Hem en vergeet niet wat ik u zoo even vertelde. In Londen woont een knaap, die dagelijks bid dat God mij beschermen mag, opdat ik niet valle in de klauwen van deze monsters. En Hij wil dat doen. In zijnen Naam ga ik om het brood des levens aan hungerigen te brengen.”

De Eskimo's waren toch niet op hun gemak. Zij sidderden als een blad dat door den wind bewogen wordt, en hielden voortdurend het oog op hun vijand gericht.

De zendeling nam zijn pistool met dubbele loop in de hand en wachtte totdat de beer zou naderen.

Deze aarzelde.

„Roei de boot zoo ver mogelijk de rots af,” — gebod de zendeling. De roeiers gehoorzaamden. Doch de beer bemerkte het en wilde het drieretal, dat hij reeds als zijn buit beschouwde, niet gaarne laten ontsnappen. Met vreeselijk gebrul, dat door de echo's werd weerkaatst, wierp het logge lichaam zich in het water en beroerde het zóó, dat de golven schuimende omhoog spatten en het rankje scheepje dreigde om te slaan. Nu lieten de Eskimo's den moed geheel zinken. Zij zetten zich op den bodem van den karnak en hieven een vervaarlijk geschreeuw aan. De zendeling stond recht overeind en zag bedaard aan dat het monster met verbazende snelheid naar hen toezwom. Toen de beer zoo dicht genaderd was dat hij hem treffen kon, bad hij: „Heere, bestuur mijne hand!” — richtte zijn pistool, trok de haan over, een hevige knal werd gehoord en de beer stoof, het water met zijn logge klauwen slaande, onder.

Zou de kogel getroffen hebben? Zou de beer doodelijk gewond zijn? Zoo dachten zendeling en Eskimo's. De laatsten hadden toen het schot gelost werd, hun angstig schreeuwen gestaakt, en deden, toen het monster dook, al het mogelijke om de lichte boot in evenwicht te houden, want nog meer

als toen de beer van de rots sprong, golfde en bruischte het water. De zendeling had bedaar op nieuw zijn pistool geladen en stond gereed nogmaals te vuren als de ijsbeer boven kwam. En dat duurde nog al lang. Doch toen hij op de oppervlakte van het water verscheen, was het rood gekleurd door zijn bloed, en zwom hij niet vlug naar het vaartuig, maar uiterst laagzaam naar strand en lag zich daar op de linkerzijde, hijgende met den tong uit den bek, neder. De zendeling had de roeiers bevolen hun vijand op een afstand te volgen. Toen zij nabij het strand waren en de beer daar in dien toestand zagen, trok de zendeling nog eens de haan van zijn pistool over, weer werd een hevige knal gehoord en de beer strekte de pooten uit, hief nog eenmaal den kop op en was niet meer.

Nu stapten de drie mannen aan land, knielden neder en dankten Hem die een hoorder en verhoorder des gebeds is en hen uit doodsgevaar had gered. Toen het amen was uitgesproken gebood de zendeling den beer een klauw af te hakken. „Ik zal die naar mijn jeugdigen vriend William Johnson zenden als eene herinnering aan zijn door God zoo wonderbaarlijk verhoorde gebed” — zeide hij.

En zoo geschiedde het. De klauw werd geprepareerd en met een brief, waarin de zendeling zijn ontmoeting met den beer mededeelde, naar den knaap gezonden.

Twintig jaren zijn sedert voorbijgegaan. William Johnson is man geworden. Maar nog steeds bewaart hij den berenklauw en vertelt meermalen met geestdrift de geschiedenis van het verhoorde gebed.

Bij DE ERVEN J. L. NIERSTRASZ, te 's Gravenhage is geheel in denzelfden trant als DE BERENKLAUW, (uit de geschiedenis der zending onder de Eskimo's), zooeven mede verschenen:

VOOR MOEDER.

DIE OP DEN HEERE VERTROUWT, ZAL NIET BESCHAAMD WORDEN.

HERVORMER EN KRIJGSMAN, (uit het begin der Hervorming in Zwitserland).

Deze boekjes, alle geschreven door J. VERHAGEN, ter grootte van 16 bladzijden, alle keurig bewerkt, zijn voorzien van een toepasselijk gekleurd plaatje en gevat in een net geillus- treerden omslag met plaat.

Bij voortdoring wordt de aandacht gevestigd op de ten dienste van Kerk- en School, Huisgezin en Catechisatie goedkoope uitgaaf van het Nieuwe Testa- ment en de Psalmen, benevens de Catechismus, en al de Liturgische Geschriften in 32°, bewerkt en met voorwoord voorzien door professor L. LINDEBOOM, leer. a/d Theol. School te Kampen, uitgegeven door de Erven J. L. Nierstrasz te 's Gravenhage.

Deze uitgaaf wordt aanbevolen en gesteund door het Gereform. Tractaat Ge- nootschap *Filippus*; de Zondagschool Vereeniging *Jachin*; door de *Standaard*, de *Boswin*, de *Boodschapper*, de *Roepstem* en andere Christelijke Bladen.

Die uitgaaf is verkrijgbaar in 11 verschillende soorten.

No. 1. Nieuwe Testament met Psalmen, Catechismus, Vijf Artikelen tegen de Remonstranten en al de Liturgische Geschriften, uitgegeven onder toezicht en met voorwoord van prof. L. LINDEBOOM, te Kampen: 32°, linnen stempelband, verguld op snede.	No. 6. Nieuwe Testament 32°, marmer op snede.
„ 2. Id. id. marmer op snede.	„ 7. Psalmen met Catechismus 32°, verguld op snede.
„ 3. Nieuwe Testament met Psalmen en Catechismus 32°, verguld op snede.	„ 8. Id. id. marmer op snede.
„ 4. Id. id. marmer op snede.	„ 9. De Belijdenisschriften Catechismus en de Vijf Artikelen.
„ 5. Nieuwe Testament 32°, verguld op snede.	„ 10. De compleete uitgave (No. 1) gebonden in leder, verguld op snede.
	„ 11. Id. id. geruit leder.
	„ 12. Id. id. chagrin leder voor slot.
	„ 13. Id. id. id. voor portefeuille.
	„ 14. Id. id. effen chagrin leder.

De prijzen zijn van af 15 cent en hooger.

Deze uitgaaf is goedkoper en vollediger dan eenig andere uitgaaf; zij is bovendien betrouwbaar; de band is met zorg bewerkt.

Zeer bijzonder wordt U opmerkzaam gemaakt op de nummers 1 en 2.

Deze boekjes zijn goedkoper dan eenig andere hier te lande verschijnende uitgaaf, te meer wanneer men bedenkt dat in geen andere uitgaaf tot dien prijs, behalve het Nieuwe Testament, de Psalmen en Catechismus, bovendien is opgenomen de Belijdenis des Geloofs, de Vijf artikelen en al de Liturgische Geschriften, en de boekjes zoo net zijn afgewerkt.

Verkrijgbaar in elken Christelijken Boekhandel en direct bij de uitgevers de Erven J. L. Nierstrasz, te 's Gravenhage op franco aanvraag per post.